

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters uit Roosendaal, Hans Van Loo, dierenarts op de Buitenpraktijk van de Universiteit Gent in Merelbeke, en Jan Dijkhuizen van De Graafschap dierenartsen uit Vorden wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Infecties met teken zijn een klein venijn

Eind september belde een veehouder voor een holsteinmelkkoel. Het dier was drie jaar oud, binnengekomen van de weide met hoge koorts (41,5°C) en de koe produceerde nauwelijks melk meer. Daarnaast was de eetlust weg en had het dier een stijve gang. Bij klinisch onderzoek waren versterkte ademgeluiden te horen en af en toe een lichte hoest, voor de rest waren er weinig afwijkingen. Nadat ik een bloedstaal genomen had voor verder onderzoek, werd de koe behandeld met een antibioticum en een koortsremmer. De volgende dagen werd de koe verder behandeld met het antibioticum. De derde dag was het dier zo goed als hersteld en was de lichaamstemperatuur terug naar normaal. Het dier at zoals voorheen en de melkgift was min of meer op niveau.

Een goede week later kwam het resultaat van het bloedonderzoek binnen en mijn vermoeden werd bevestigd. Het ging hier om een klinisch geval van een infectie met *Anaplasma phagocytophilum*. Een week later aborteerde een hoogdrachtige vaars die op een aanpalend weilte liep. Via het verplicht standaard abortusprotocol bij DGZ Vlaanderen kon geen diagnose gesteld worden. Een bijkomend onderzoek op de nageboorte deed de puzzel in elkaar passen. Ook hier werd de bacterie *Anaplasma phagocytophilum* aangetoond. Omdat de bacterie via teken wordt overgedragen, werden alle koppelgenoten behandeld met een antiparasitair middel. De hoogdrachtige vaarzen werden onmiddellijk weggehaald uit het risicogebied.

De medische term **Anaplasma phagocytophilum**

Anaplasma phagocytophilum is een bacterie die via teken wordt overgedragen op herkauwers. De meest kenmerkende symptomen na de besmetting van een rund zijn hoge koorts, zwakte, verminderde eetlust, stijve gang met soms opgezette achterbenen, longproblemen en bij hoogdrachtige dieren frequent ook abortus. Bij melkvee is een plotse daling in de melkproductie opvallend. De bacterie tast de algemene weerstand van het dier aan, waardoor een besmet dier nog gevoeliger wordt voor andere infecties.

De infectie wordt overgebracht via teken. Besmettingen zijn dan ook vaak gelinkt aan gebieden waar deze Ixodes-teken (schapentecken) zich thuis voelen: bosrijk gebied, kreupelhout, lang gras,

zwarte nachtschade rond een maisveld. Daarom vinden infecties vooral plaats in het voorjaar en het najaar, op het moment dat de teken het meest actief zijn.

Afhankelijk van het stadium van de ziekte kan de diagnose gesteld worden via een bloeduitstrijkje, PCR-onderzoek op bloed of serologie. Een snelle behandeling met antibiotica en ontstekingsremmers geeft meestal een gunstige prognose, maar de economische verliezen kunnen bij uitbraken sterk oplopen.

Preventief is een goed weidebeheer en de bestrijding van ectoparasieten bij de dieren van belang. Hoogdrachtige dieren kunnen uiteraard het best niet op risicoweides geplaatst worden. Ook honden, paarden en mensen kunnen besmet raken.